

QORTI CIVILI PRIM`AWLA

ONOR. IMHALLEF
JOSEPH ZAMMIT McKEON

Illum it-Tlieta 27 ta` Frar 2018

Kawza Nru. 4
Rik. Gur. Nru. 533/13 JZM

HSBC Bank Malta plc (3177)

kontra

Standard Chartered plc, bank esteru registrat fir-Renju Unit, bin-numru ufficjali ta` registratori 00966425, ub`digriet tas-7 ta` Ottubru 2013 lisem tal-konvenut gie jaqra “Standard Chartered Bank, bank esteru registrat fir-Renju Unit”

Dan huwa provvediment dwar rikors li pprezenta l-bank konvenut fl-1 ta` Novembru 2017 fejn talab lill-Qorti sabiex tordna l-hrug ta` mandat għat-tahrik ta` xhieda fir-rigward ta` hames persuni li huma ndikati fir-rikors.

Il-Qorti :

I. Preliminari

Rat ir-rikors.

Rat id-digriet tagħha tat-2 ta` Novembru 2017.

Rat il-verbal tal-udjenza tas-16 ta` Novembru 2017.

Semghet lid-difensuri tal-partijiet fl-istess udjenza.

Rat in-noti ta` referenzi li pprezentaw il-partijiet.

Rat id-digriet li tat fl-udjenza tat-23 ta` Jannar 2018 fejn halliet il-kawza għal provvediment dwar ir-rikors għal-lum.

Rat l-atti l-ohra tal-kawza.

II. Ix-xhieda prospettivi

Il-bank konvenut qed jitlob l-awtorizzazzjoni tal-Qorti biex iħarrek il-persuni ndikati fir-rikors sabiex dawk il-persuni – jew min minnhom – jixhdu u jaġħtu informazzjoni dwar Emirates Aircrēte Industries Co. Corporation Limited (C-51943), dwar Emirates Aircrēte Industries Co Corporation socjeta` estera registrata go Anguilla bin-numru ta` registratori 2144164, dwar Cuneyt Zencirci detentur tal-Passaport Tork bin-numru TR-YNo227052, u Polka Trade Limited socjeta` estera registrata go Anguilla bin-numru ta` registratori 2175739.

III. L-oggett tal-prova

Il-bank konvenut jiissottometti li dak li jrid jikseb bil-persuni koncernati huwa l-prova ta` *fraus omnia corruptit* sabiex imbagħad ikun determinat jekk dik il-prova twassalx ghall-invalidita` tal-letter of credit jew le. Il-bank konvenut jikkontendi li dik il-prova hija għal kollo in linea mat-talbiet u mal-mertu tal-kawza.

In sostenn tat-talba tiegħu, il-bank konvenut jagħmel referenza għal sentenza mogħtija fl-Istati Uniti fl-1941 fil-kawza fl-ismijiet **Sztejn vs J. Henry Schroder Banking Corporation.**

Il-bank konvenut ighid illi Sztejn kienet kumpannija li kkontrattat sabiex tixtri oggetti mingħand Transea Traders Limited, u sabiex isir il-hlas intalab il-

hrug ta` *letter of credit* minn Schroder a favur Transea Traders Limited. Qabel sar il-hlas, Sztejn ghamlet kawza fejn talbet li l-*letter of credit* u l-flus li kellhom jithallsu jigu dikjarati nulli kif ukoll sabiex ikun hemm inibizzjoni li jsir il-hlas. It-talba saret ghaliex kien allegat li Transea Traders Limited kienet pogriet fil-kaxxi tal-merkanzija ghall-konsenza “*worthless material with intent to simulate genuine merchandise and defraud the plaintiff*”.

Il-bank konvenut ighid li fid-decizjoni tagħha, il-Qorti, filwaqt li rriaffermat il-principju li *letter of credit* hija indipendenti mill-kuntratt ta` kompravendita, sostniet ukoll illi l-applikazzjoni tal-principju ta` indipendenza ta` *letter of credit* japplika biss jekk id-dokumenti relatati inkluzi l-*bill of lading*, ir-ricevuti tal-hlas u l-*packing list* ikunu genwini u mhux bhal fil-kaz li kellha quddiemha fejn kien hemm frodi da parti tal-vendorit.

Skont il-bank konvenut, dik id-decizjoni stabbilit ir-regola li persuna li thoss ruhha aggravata ghax tkun giet defrawdata minn beneficjarju qarrieqi, tista' tistrieh fuq il-“*fraud rule*” sabiex tiprotegi l-interessi tagħha u l-hlas taht *letter of credit* jista` jigi nterrott sakemm il-frodi jkun ippruvat u determinat.

Saret referenza wkoll għad-decizjoni mogħtija mill-House of Lords fl-1982 fil-kawza fl-ismijiet **United City Merchants (Investments) Ltd vs Royal Bank of Canada**. Hemm il-hlas ta` *letter of credit* kien rifjut wara li l-*bill of lading* li kienet ipprezentata ghall-hlas kienet giet pre-datata minn terza persuna b`mod frawdolenti.

Il-bank konvenut sostna l-linja ta` hsieb li qiegħed javvanza fil-kawza tallum kienet ikkonfermata f`diversi sentenzi ohra fosthom uhud mogħtija fil-Kanada : **Aspen Planners Ltd vs Commerce Masonry & Forming Ltd** ; **Research & Developments Ltd vs Bank of Nova Scotia** ; u **Bank of Nova Scotia vs Angelica-Whitewear Ltd** kif ukoll sentenza mogħtija l-Australja : **Contronic Distributors Party Ltd vs Bank of New South Wales**.

Il-bank konvenut jirreferi wkoll għal **Harbottle (Mercantile) Ltd vs National Westminster Bank Ltd** decizjoni Ingliza fejn ingħad illi huwa biss fil-kazi cari ta` frodi li Qorti għandha tindahal fi kwistjonijiet bejn il-bejjiegh u x-xerrej, sabiex ma ssirx hsara fil-fiducja li hija vitali fil-kummerc internazzjonali.

Fuq nota finali, il-bank konvenut jissottometti li hlas skont *letter of credit* m`għandu isir fejn hemm element ta` frodi.

Ladarba kien stabbilit li kien hemm frodi kontra l-bank fil-Bahrain, bl-istess mod jekk hemm frodi fil-konfront tal-bank fl-Ingilterra, l-element ta` frodi

ghandu jintuza sabiex ma jsirx pagament. Ghalhekk il-bank konvenut qieghed jitlob li jaghmel il-prova tal-frodi peress illi jikkontendi li fl-eventwalita` li jigi ppruvat frodi xjentementem ipperpetrat minn Emirates Aircrete Industries Co Ltd dan jintitola lill-bank konvenut biex ma jhallasx fuq il-*letter of credit*.

Il-bank konvenut sostna li ladarba l-hlas fuq il-*letter of credit* kien lahaq sar qabel ma kien dovut il-hlas minn Standard Chartered Bank Bahrain, u ladarba il-*letter of credit* harget wara frodi tal-venditur, il-bank konvenut ma kellux ikun tenut obbligat ihallas dik il-*letter of credit*; jekk xejn, il-bank attur kellej jirreklama l-hlas minghand min ikkommetta frodi mhux minghand min kien il-vittma tal-frodi..

IV. L-oggezzjoni tal-bank attur

Il-bank attur isostni l-oggezzjoni tieghu ghall-provi li jrid jaghmel il-bank konvenut billi jghid illi r-referenzi li saru mill-kontroparti mhux rilevanti ghall-kaz odjern peress li lkoll jirreferu ghal procedura ta` inibizzjoni li tkun saret kontra bank li jkun għadu ma onorax l-obbligli tieghu skont *letter of credit* favur beneficiarju.

Il-bank attur jikkontendi li l-kawza tal-lum hija fondata fuq konsiderazzjoni legali li skont il-*Uniform Customs and Practice for Documentary Credits* li jirregolaw etters of credit kif ukoll in linea mal-principju li *documentary letter of credit* tikkostitwixxi kuntratt indipendenti mill-kuntratt kummerċjali li abbażi tieghu jsir l-pagament, il-bank konvenut *qua l-issuing bank* huwa obbligat li jaqdi l-obbligli tieghu billi jħallas l-flus dovuti lill-bank attur *qua nominated/confirming bank* fl-istadju meta l-*letter of credit* timmatura.

In sostenn tal-posizzjoni tieghu, il-bank attur jagħmel referenza għad-deċizjoni mogħtija fil-31 ta` Jannar 2011 mill-Qorti tal-Appell tal-Ingilterra fil-kawza fl-ismijiet **Fortis Bank SA and Stemcor UK Limited vs Indian Overseas Bank.**

V. Konsiderazzjonijiet ta` l-Qorti

Il-Qorti rat ir-rikors guramentat.

Rat ukoll ir-risposta guramentata.

Issoffermat partikolarment fuq il-**hames eccezzjoni** li tghid hekk :-

Bla pregudizzju ghall-ewwel erba` eccezzjonijiet u fil-mertu, il-letter of credit li kien hareg Standard Chartered Bank Bahrain a favur il-beneficcjarja ssocjeta` Maltija fuq il-letter of credit, kienet ibbazata fuq dokumenti formanti parti integrali tal-istess letter of credit, bhal ma kienu l-bill of lading, packing list, invoice, certificate of origin u dokumenti ohra li ghalkemm mad-daqqa t`ghajn deheru li kienu awtentici, `il quddiem irrizultaw li setghew jekk mhux probabilment ukoll kienu foloz jew iffalsifikati u kien biss meta gie skopert dan l-allegat qerq, cirkostanza dina, li sfortunatament giet skoperta meta l-ammont imsemmi fil-letter of credit, ghalkemm ma kienx għadu gie trasferit minn SCB Bahrain Branch lil Bank Malti, dan ta` l-ahhar, kien għa trasferixxa dawn il-flejjes lill-kumpanija Maltija Beneficċjarja, kumpanija registrata hawn Malta bl-isem ta` Emirates Aircrete Industries Co. Ltd. li kienet il-klijenta tal-bank attur. Kien biss immedjatamente wara li gie skopert dan il-qerq illi s-socjeta tal-Bahrain, the applicant, li taht l-awtorizzazzjoni tagħha SCB Bahrain Branch harget il-letter of credit, u cioe` Ahmed Mansoor AL A Ali Co BSC (C), il-klijenta tal-istess bank, illi kienet talbet u otteniet l-hrug ta` Mandat ta` Inibizzjoni mill-Qorti Superjuri tal-Bahrain kontra Standard Chartered Bank Bahrain sabiex din tigi inibita milli titrasferixxi l-ammont miftiehem fil-letter of credit li kellu jigi trasferit lis-socjeta` attrici u kienet din, f'dak l-istadju, l-unika raguni għaliex dan it-trasferiment baqa` ma sehhx, ordni din, illi l-Bank tal-Bahrain ma seta` bl-ebda mod ma joqghodx għaliha.

Illi għalhekk għandu jirrizulta illi l-letter of credit kienet wisq probabbli affetwata bi frodi imputab bli unikament għas-socjeta` Maltija, billi din ta` l-ahhar apparentement irnexxielha tidhak b`kulhadd inkluż allura l-bank attur li tiegħu kienet klijenta, tant illi mingħandha rceviet l-ammont miftiehem fil-letter of credit, filwaqt li l-merkanzija li s-socjeta` Maltija kienet intrabtet li tghaddi lis-socjeta` fil-Bahrain, dejjem skont kif gie miftiehem fil-letter of credit u li a bazi tal-istess ftehim kellha tithallas, baqghet qatt ma ghaddiet il-merkanzija u minflok sparrixxiet u hadd ma jaf fejn jinsabu d-diretturi u/jew is-sidien tagħha, raguni ohra għaliex qatt ma giet notifikata bil-proceduri inizjati gewwa l-Bahrain.

Di piu, jidher ukoll illi minbarra li l-persuni kollha interessati jidhru li gew defrodati mis-socjeta` Maltija, u cioe` s-socjeta` applikanti gewwa l-Bahrain, SCB Bahrain, kif ukoll il-bank attur, li lkoll imxew skond dak patwit fil-letter of credit, kienu wkoll it-tlieta li huma kellhom il-kunsens taghhom ivvizjat bi zball billi kieku xi hadd minnhom kien jaf jew seta` ntebah bil-manuvri malinji tal-beneficcjarju, certament ma kinux jimxu fuq il-kontenut u l-obbligazzjonijiet miftehma fil-letter of credit, sabiex allura, il-ftehim kontenut fl-istess ma jghoddx kif jigi spjegat izjed dettaljatament waqt it-trattazzjoni tal-kawza.

In segwitu ghal hrug tal-Mandat ta` Inibizzjoni gewwa l-Qorti tal-Bahrain, is-socjeta` Ahmed Mansoor AL A Ali Co BSC (C) inizjat proceduri legali gewwa l-Bahrain mhux biss kontra s-socjeta` Maltija beneficcjarja u SCB Bahrain izda wkoll kontra l-Bank attur liema kawza għadha pendenti, li sfortuna pero` li kwazi sentejn wara l-ftuh ta` din il-kawza, s-socjeta` Maltija għadha sal-lum ma tistax tigi notifikata bil-kawza wieqfa minhabba f-hekk.

Ladarba allura, s-socjeta attrici hija wkoll parti ta` dawn il-proceduri, bhala konvenuta flimkien mas-socjeta` Maltija klijenta tagħha, kellha kull interess li tagħmel l-almu tagħha biex tinnotifika lill-klijenti tagħha stess hawn Malta billi kienet is-socjeta` Maltija biss li kienet agixxiet bl-akbar mala fede u litteralment serqitilha mal-USD 1,000,000 u n-nuqqas tagħha milli almenu tipprova tinnotifikasiha, ma tistax ma tigix interpretata bhala negligenza grossolana billi kienet biss is-socjeta` Maltija hatja tal-qerq u hadd iehor. Kien ukoll wisq facili għal bank attur illi iħarrek lil min dahak bih, il-klijent tieghu stess, il-kumpannija registrata Malta bl-ufficju tagħha fit distanza bogħod mill-wieħed mill-branches tagħha stess u dana m`ghamlitux, qed jigi sottomess, ghall-unika raguni illi kienet taf ben tajjeb illi l-amministraturi u/jew il-beneficcjarji ta` l-istess kumpanniji, zewg persuni ta` nazzjonality Torka u li dwarhom kellha tagħmel due diligence biex tara x`hobz jieklu qabel ma tivvosalhom mal-USD 1,000,000, kienu għosfru ; u meta kienu jafu wkoll illi din il-kumpannija ma kelliex hlief paid up share capital ta` €1,500 u kienet ilha rregistrata hawn Malta biss fit-xhur qabel ma saret il-letter of credit bir-registered address tagħha probabilment xejn hlief indirizz brass plate.

Jigi sottomess illi kienu ghal dawn ir-ragunijiet illi ssocjeta` attrici, konsapevoli ta` dana kollu u minghajr speranza li hi setghet qatt tirkupra dan l-ammont minghandha, li flok mexxiet kontra minn dahak biha u harab, iddecidiet illi tipprova tirrikupra l-ammont minghand min ikun, hlief minghand min kellha u ghalhekk flok harket lill-klijent tagħha, harket lis-socjeta` konvenuta. Ma rnexxilhiex tidhol mill-bieb u issa qed tipprova tidhol mit-tieqa. Forsi għalhekk ukoll illi m`għamlet xejn sabiex tikkoopera fil-proceduri tal-Bahrain, istitwiti wkoll kontra tagħha, al menu sabiex il-klijenta tagħha tigi notifikata!

Minn dana kollu għandu jirrizulta illi din il-Qorti għandha tkun moralment konvinta illi dawn ic-cirkostanzi ma jistghux ma jwasslux għal konvinciment morali illi ssocjeta` Maltija bil-manuveri tagħha irnexxielha tapproprja ruħha indebitament u b`mod illegali l-ammont ta` circa €1,000,000 u allura hija ssocjeta` Maltija biss u hadd iehor partikolarment ssocjeta` ecċipjenti li għandha tbat l-konsegwenza ta` dan l-ghemil.

Is-socjeta` esponenti ttendi illi l-principju generali tal-ligi Maltija li, fraus omnia corruptit, la darba ppruvat a sodisfazzjon tal-Qorti, għandu jwassal illi meta l-fraus huwa ppruvat f'obbligazzjoni bilaterali u letter of credit m`hi xejn hlief ftehim bilaterali, bil-quid pro quo, dan għandu jwassal lill-Qorti tiddikjara illi l-letter of credit għandha tigi mhassra/hija nulla jew annullabli, kif jigi spjegat izqed dettaljatament waqt it-trattazzjoni tal-kawza.

Sal-lum il-Qorti ma kellhiex talba sabiex tagħti sentenza dwar il-hames eccezzjoni appena citata.

Kull ma għandha quddiemha hija talba mill-bank konvenut sabiex jitharrku persuni mill-bank konvenut li jkunu jistghu jixhdu dwar il-hames eccezzjoni tieghu.

Fil-fehma tagħha, tkun qiegħda tiskonfina għal gudizzju fil-mertu jekk fl-istadju attwali tal-kawza tagħmel ezami ta` jekk eccezzjoni ta` dik ix-xorta tistax tingħata fil-kawza odjerna hekk kif promossa. Mhuwiex l-iskop tal-provvediment tal-lum illi tippronunzja ruħha dwar il-fondatezza tal-hames eccezzjoni. Jekk ma turix kawtela fli tħid,

tkun qegħda tagħmel propju hekk, fatt li m`għandux ikun fl-istadju prezenti tal-kawza.

Il-Qorti ma tara l-ebda xkiel procedurali jew ta` sostanza illi tawtorizza l-produzzjoni ta` l-persuni koncernati, irrisspettivament mill-argumenti li għamlu l-partijiet fin-noti ta` referenzi tagħhom, ladarba hemm il-hames eccezzjoni.

L-argumenti li gabu l-partijiet bin-noti ta` referenzi tagħhom kienu jingħataw il-konsiderazzjoni dovuta li kieku l-Qorti kienet mitluba tagħti decizjoni parżjali dwar il-hames eccezzjoni.

L-argumenti li gab `il quddiem il-bank konvenut kienu ntizi biex juri li l-frodi tikkostitwixxi eccezzjoni ghall-principji legali generali li jirregola *letters of credit*, ossija *strict compliance* u *autonomy*. Mill-banda l-ohra, l-argumenti tal-bank attur jagħmlu l-punt illi allegazzjonijiet dwar frodi huma rrilevanti fl-isfond tal-principju ta` l-awtonomija u ta` l-indipendenza ta` *letter of credit* vis-a`-vis ir-relazzjoni ta` bejn venditur u xerrej.

Dawn l-argumenti jigu trattati meta jkun waqthom. U dak il-waqt
ghadu ma wasalx.

Provvediment

Għar-ragunijiet kollha premessi, il-Qorti qegħda tilqa` t-talba tal-bank konvenut għas-smigh tax-xhieda ndikati fir-rikors tal-1 ta` Novembru 2017, għall-fini tal-prova tal-hames eccezzjoni tal-istess bank konvenut. L-ispejjez ta` dan il-provvediment jibqghu riservati ghall-gudizzju finali.

Onor. Joseph Zammit McKeon
Imħallef

Amanda Cassar
Deputat Registratur